

Редакція:

01.04.2022

18.03.2022

03.02.2022

09.11.2021

Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків

Наказ Міністерства охорони здоров'я України
від 19 липня 2005 року N 360

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
20 липня 2005 р. за N 782/11062

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказами Міністерства охорони здоров'я України
від 20 жовтня 2005 року N 539

(враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 травня 2006 року N 348),
від 4 липня 2006 року N 440,
від 30 січня 2007 року N 42,
від 17 вересня 2008 року N 525,
від 30 грудня 2008 року N 818,
від 17 лютого 2009 року N 96,
від 22 травня 2009 року N 351,
від 21 березня 2011 року N 150,
від 11 листопада 2011 року N 777,
від 29 лютого 2012 року N 140,
від 14 червня 2012 року N 440,
від 29 жовтня 2012 року N 845,
від 15 березня 2013 року N 203,
від 4 жовтня 2013 року N 858,
від 29 листопада 2013 року N 1034,
від 2 квітня 2014 року N 239,
від 7 серпня 2015 року N 494,
від 7 серпня 2015 року N 496,
від 17 лютого 2016 року N 99,
від 25 липня 2016 року N 756,
від 16 лютого 2017 року N 153,
від 23 червня 2017 року N 697,
від 15 січня 2018 року N 65,

від 18 квітня 2018 року N 735,
від 4 жовтня 2018 року N 1819,
від 22 березня 2019 року N 634,
від 26 серпня 2020 року N 1967,
від 10 вересня 2021 року N 1923,
від 16 вересня 2021 року N 1971

(зміни, внесені пунктом 2 наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2021 року N 1971, набирають чинності з 1 квітня 2022 року),

від 3 лютого 2022 року N 218,
від 18 березня 2022 року N 500

(зміни, внесені пунктом 2 наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 березня 2022 року N 500, набирають чинності з 1 квітня 2022 року)

Додатково див. накази

Міністерства охорони здоров'я України

від 12 жовтня 2005 року N 394-АДМ,

від 25 травня 2010 року N 432,

від 23 листопада 2010 року N 1028,

від 12 лютого 2014 року N 117

(Рецептурні бланки форми N 1 (ф-1) та спеціальні рецептурні бланки форми N 3 (ф-3) для виписування наркотичних та психотропних лікарських засобів, виготовлені та/або придбані до набрання чинності наказом Міністерства охорони здоров'я України від 4 жовтня 2018 року N 1819, дійсні до повного їх використання. Застосування рецептурних бланків N 1 (ф-1), які використовувались до дати набрання чинності наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 квітня 2018 року N 735, дозволяється до внесення технічних змін у реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії, у період до 31 грудня 2021 року з дотриманням положень абзацу третього пункту 3 розділу IV Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 грудня 2015 року N 890, згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 4 жовтня 2018 року N 1819, *враховуючи зміни, внесені* наказами Міністерства охорони здоров'я України від 26 грудня 2019 року N 2677, від 18 грудня 2020 року N 2947)

(У заголовку та тексті наказу слова "та вимог-замовлень" виключено згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 лютого 2016 року N 99)

Відповідно до Закону України "Про лікарські засоби" та Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13.04.2011 N 467, з метою удосконалення порядку виписування рецептів та посилення контролю за обігом лікарських засобів і виробів медичного призначення у закладах охорони здоров'я **НАКАЗУЮ:**

(преамбула із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.2011 р. N 777)

1. Затвердити:

1.1. Правила виписування рецептів на лікарські засоби і виробу медичного призначення, що додаються.

1.2. [Порядок відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів](#), що додається.

1.3. [Інструкцію про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків](#), що додається.

1.4. Підпункт 1.4 пункту 1 виключено

(дію пункту 1 призупинено до 01.10.2006 р. згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.2005 р. N 539, враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.05.2006 р. N 348)

(дію пункту 1 відновлено з 01.10.2006 р. згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.2005 р. N 539, враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.05.2006 р. N 348)

(підпункт 1.4 пункту 1 у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.2011 р. N 777, виключено згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.10.2018 р. N 1819)

2. Уважати таким, що втратив чинність, наказ МОЗ України від 30.06.94 N 117 "Про порядок виписування рецептів та відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.07.94 за N 171/380 (зі змінами).

(дію пункту 2 призупинено до 01.10.2006 р. згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.2005 р. N 539, враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.05.2006 р. N 348)

(дію пункту 2 відновлено з 01.10.2006 р. згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.2005 р. N 539, враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.05.2006 р. N 348)

3. Пункт 3 виключено

(згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.09.2008 р. N 525, у зв'язку з цим пункти 4 - 7 вважати відповідно пунктами 3 - 6)

3. Установити, що контроль за правилами виписування рецептів, порядком зберігання та обліком рецептурних бланків здійснює МОЗ України, МОЗ Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, контроль за порядком відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів здійснюють у межах повноважень Держлікслужба та її територіальні органи.

(пункт 3 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства охорони здоров'я України від 04.07.2006 р. N 440, від 22.05.2009 р. N 351, від 11.11.2011 р. N 777,

4. Дія наказу поширюється на всі заклади охорони здоров'я незалежно від їх форм власності і підпорядкування та суб'єктів господарської діяльності, що займаються медичною практикою, оптовою та роздрібною торгівлею лікарськими засобами, відпуском лікарських засобів і виробів медичного призначення лікувально-профілактичним закладам, підприємствам, установам, організаціям.

(пункт 4 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 04.07.2006 р. N 440)

5. Установити, що застосування рецептурних бланків N 1 (Ф-1), форма яких наведена у додатку 1 до Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 19 липня 2005 року N 360, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 20 липня 2005 року за N 782/11062, та які використовувались до дати набрання чинності наказом Міністерства охорони здоров'я від 16 лютого 2017 року N 153, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 березня 2017 року за N 344/30212, дозволяється до їх повного використання.

(наказ доповнено пунктом 5 згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 23.06.2017 р. N 697)

Установити, що виписування рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, та реєстрація відпуску таких лікарських засобів здійснюються в електронній формі через електронну систему охорони здоров'я згідно із законодавством України, у тому числі Порядком функціонування електронної системи охорони здоров'я, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року N 411, Порядком реімбурсації лікарських засобів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 року N 854.

(пункт 5 доповнено абзацом згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.2019 р. N 634,
абзац другий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 10.09.2021 р. N 1923)

Абзац третій пункту 5 виключено

(пункт 5 доповнено абзацом третім згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 16.09.2021 р. N 1971,
абзац третій пункту 5 виключено згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 18.03.2022 р. N 500)

6. Пункт 6 втратив чинність

(згідно з наказом Міністерства охорони
здоров'я України від 20.10.2005 р. N 539)

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра В. О. Рибчука.

Міністр

М. Є. Поліщук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони здоров'я
України
19 липня 2005 року N 360

(у редакції наказу Міністерства охорони
здоров'я України
від 04 жовтня 2018 року N 1819)

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
20 липня 2005 р. за N 782/11062

Правила виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення

(У тексті Правил слова "інформаційно-телекомунікаційна" у всіх відмінках замінено словами "інформаційно-комунікаційна" у відповідних відмінках згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 3 лютого 2022 року N 218)

I. Загальні вимоги до виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення

1. Рецепти на лікарські засоби і вироби медичного призначення (далі - Рецепти) виписуються лікарями суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики (далі - суб'єкт господарювання), згідно із лікарськими спеціальностями, за якими провадиться медична практика відповідно до отриманої ліцензії, та відповідно до лікарських посад (далі - медичні працівники). Рецепти на лікарські засоби, вироби медичного призначення, які відпускаються на пільгових умовах, безоплатно чи з доплатою або вартість яких підлягає державному відшкодуванню (повністю або частково), крім рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, що виписуються через електронну систему охорони здоров'я лікарями, які надають первинну медичну допомогу, згідно із законодавством України, дозволяється виписувати медичним працівникам суб'єктів господарювання, які провадять медичну практику, за узгодженням зі структурними підрозділами охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій.

(абзац перший пункту 1 розділу I із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.2019 р. N 634)

Фельдшери закладів охорони здоров'я незалежно від форм власності та підпорядкування мають право виписувати Рецепти хворим із затяжними і хронічними захворюваннями у разі продовження лікуючим лікарем курсу лікування із зазначенням своєї посади та засвідченням Рецепта власним підписом та печаткою закладу охорони здоров'я.

2. Медичні працівники, які мають право виписувати Рецепти, є відповідальними за призначення хворому ліків та додержання правил виписування Рецептів згідно із законодавством України.

У разі якщо Рецепт був виписаний з порушенням цих Правил, керівник закладу охорони здоров'я або фізична особа - підприємець (далі - ФОП), що провадить господарську діяльність з медичної практики, зобов'язані забезпечити своєчасне виписування нового Рецепта для хворого.

3. Рецепти виписуються хворому за наявності відповідних показань з обов'язковим записом про призначення лікарських засобів чи медичних виробів в медичній документації (історія хвороби, медична карта амбулаторного чи стаціонарного хворого).

Рецепти виписуються на лікарські засоби, зареєстровані в Україні, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

4. Рецепти обов'язково виписуються на:

рецептурні лікарські засоби;

безрецептурні лікарські засоби, медичні вироби у разі відпуску їх безоплатно чи на пільгових умовах;

лікарські засоби, які виготовляються в умовах аптеки для конкретного пацієнта.

5. Рецепти на лікарські засоби, крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів, і вироби медичного призначення виписуються на рецептурних бланках форми N 1 (ф-1) (додаток 1).

Рецепти на наркотичні (психотропні) лікарські засоби в чистому вигляді або в суміші з індиферентними речовинами виписуються на спеціальних рецептурних бланках форми N 3 (ф-3) (додаток 2).

Спеціальні рецептурні бланки форми N 3 (ф-3) виготовляються на папері рожевого кольору розміром 75 x 120 мм, мають наскрізну нумерацію. Контроль за їх обліком та використанням покладається на відповідальну особу, яка призначається наказом суб'єкта господарювання.

Рецепти ф-1 та ф-3 можуть також виписуватись у формі електронного документа - електронного рецепта. Електронний рецепт створюється, зберігається та передається через інформаційну (інформаційно-комунікаційну) систему, доступ до якої надається уповноваженим особам суб'єкта господарювання, що здійснюють виписування електронного рецепта, та уповноваженим особам суб'єкта господарювання, що здійснюють відпуск лікарського засобу за електронним рецептом відповідно до вимог чинного законодавства у сфері електронного документообігу, електронного цифрового підпису та захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах.

Інформаційно-комунікаційна система, в якій створюється, зберігається та передається електронний рецепт, повинна мати комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

Електронний рецепт виписується відповідно до пункту 1 цього розділу уповноваженою на те в інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі суб'єкта господарювання особою шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису медичного працівника відповідно до законодавства про електронний документообіг та електронні довірчі послуги.

(абзац шостий пункту 5 розділу I у редакції наказу
Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.2019 р. N 634)

Рецепт, створений комп'ютерним набором, який було роздруковано та підписано власноруч чи за допомогою факсиміле, не вважається електронним рецептом.

Абзац восьмий пункту 5 розділу I виключено

(згідно з наказом Міністерства охорони
здоров'я України від 16.09.2021 р. N 1971,
у зв'язку з цим абзаци дев'ятий - дванадцятий
вважати відповідно абзацами восьмим - одинадцятим)

Суб'єкт господарювання самостійно приймає рішення про запровадження виписування електронних рецептів, крім випадків, коли вимоги щодо обов'язкового виписування електронного рецепта визначено законодавством.

(пункт 5 розділу I доповнено новим абзацом восьмим згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.03.2022 р. N 500, у зв'язку з цим абзаци восьмий - одинадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим - дванадцятим)

Для виписування електронного рецепта суб'єкт господарювання вносить до бази даних інформаційної (інформаційно-комунікаційної) системи інформацію про лікаря та пацієнта, яка відповідає інформації, що зазначається на рецептурних бланках форм N 1 (ф-1) та N 3 (ф-3).

Електронний рецепт для пацієнта може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму, яка відтворює інформацію, що зазначається на рецептурних бланках форм N 1 (ф-1) та N 3 (ф-3).

Візуальною формою електронного рецепта є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для сприйняття його змісту людиною. Така форма не є Рецепттом.

За згодою пацієнта суб'єкт господарювання може надавати йому додаткові послуги (сервіси), пов'язані із виписуванням електронного рецепта (повідомлення номера рецепта через засоби мобільного зв'язку, на електронну адресу тощо).

6. Рецепти на лікарські засоби, що відпускаються на пільгових умовах, з доплатою чи безоплатно, крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів, виписуються у 2 примірниках на рецептурному бланку форми N 1 (ф-1) (крім електронних рецептів).

7. У разі виписування безоплатно, з доплатою чи на пільгових умовах наркотичних (психотропних) лікарських засобів поряд з виписуванням Рецепта на бланку ф-3 виписується додатково Рецепт на бланку ф-1.

8. У разі необхідності відповідно до дозового режиму дозволяється виписувати Рецепт на лікарський засіб в кількості, необхідній для продовження чи повторення курсу лікування, шляхом зазначення кратності видачі ліків, за винятком лікарських засобів, що відпускаються згідно з нормами відпуску рецептурних лікарських засобів (далі - норми відпуску) (додаток 3).

9. Забороняється виписувати в одному Рецептті лікарські засоби у більшій кількості, ніж зазначена у нормах відпуску, крім випадків:

зазначених у пунктах 3, 4 розділу II цих Правил;

надходження зазначених у нормах відпуску лікарських засобів в оригінальних упаковках, що містять більшу кількість таблеток, ніж зазначена у нормах відпуску. У такому випадку дозволяється виписувати в Рецептті 1 упаковку, але не більше 50 таблеток.

10. Забороняється виписувати Рецепти на лікарські засоби (за міжнародними непатентованими назвами), перелічені в додатку 4 до цих Правил, що використовуються для усіх видів наркозу (інгаляційного, неінгаляційного, увідного) при хірургічних та діагностичних втручаннях.

11. Рецептурні комбіновані лікарські засоби, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини чи прекурсори в кількості, що не перевищує їх гранично допустиму норму, виписуються медичними працівниками на рецептурних бланках ф-1.

Забороняється виписувати в одному Рецептті ф-1 комбіновані лікарські засоби, у складі яких кількість наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів перевищує гранично допустиму кількість, зазначену у додатку 5 до цих Правил.

У разі надходження цих препаратів в оригінальних упаковках, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини чи прекурсори в кількості, що перевищує їх гранично допустиму норму, дозволяється виписувати в 1 Рецепт 1 упаковку лікарського засобу, але не більше 50 таблеток.

12. Рецепти на лікарські засоби, виписані на рецептурних бланках форми N 1 (Ф-1), дійсні протягом одного місяця з дня виписування, а на спеціальних рецептурних бланках форми N 3 (Ф-3) - протягом десяти днів з дня виписування.

Строк дії електронного рецепта відповідає строку дії Рецепта, виписаного на рецептурному бланку форми N 1 (Ф-1) та рецептурному бланку форми N 3 (Ф-3) відповідно.

II. Особливості виписування Рецептів для деяких категорій хворих

1. Пільговим категоріям пацієнтів, яким проводять ін'єкції поза межами закладів охорони здоров'я, дозволяється виписувати до 100 г етилового спирту безоплатно на місяць.

2. У разі необхідності (відрядження, відпустка тощо) пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення, дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарські засоби в кількості, передбаченій для тримісячного курсу лікування, ураховуючи норми відпуску.

3. Хворим із затяжними і хронічними захворюваннями, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення, дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку наркотичні (психотропні) лікарські засоби в кількості, передбаченій для десятиденного курсу лікування.

4. При наданні паліативної допомоги пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення, дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарські засоби в кількості, передбаченій для п'ятнадцятиденного курсу лікування.

5. При виписуванні Рецептів відповідно до пунктів 2 - 4 цього розділу лікар повинен зробити позначку "Хронічно хворому".

6. Для хворих із затяжними і хронічними захворюваннями Рецепти на лікарські засоби, що містять фенобарбітал у кількості, що не перевищує гранично допустиму, у суміші з іншими лікарськими засобами та належать до рецептурних, можуть виписуватись на рецептурному бланку форми N Ф-1 (Ф-1) на курс лікування до одного місяця з обов'язковою позначкою лікаря "За спеціальним призначенням".

III. Особливості щодо заповнення рецептурних бланків

1. Рецепти заповнюються чітко і розбірливо чорнилом, кульковою ручкою або комп'ютерним набором з обов'язковим заповненням належної інформації, передбаченої відповідною формою бланка Рецепта. виправлення в Рецепті не дозволяються.

У разі виявлення в електронному рецепті помилки такий електронний рецепт вважається недійсним та анулюється в інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі особою, що виписала електронний рецепт, або іншою уповноваженою суб'єктом господарювання особою.

2. Забороняється нанесення на рецептурний бланк інформації (в тому числі рекламної), крім визначеної у цьому розділі.

3. На Рецептах зазначається міжнародна непатентована назва лікарського засобу. Торговельна назва зазначається, якщо лікарський засіб не має міжнародної непатентованої назви, належить до лікарських засобів біологічного походження або подібних біологічних лікарських засобів (біосимілярів).

Забороняється скорочення близьких за найменуванням інгредієнтів, що може призвести до плутанини стосовно того, який лікарський засіб виписано.

4. Правила заповнення рецептурного бланка форми N 1 (Ф-1):

1) у частині бланка вище лінії відрізу, яка залишається у суб'єкта господарювання, лікар якого виписав Рецепт, зазначаються прізвище, ініціали та вік хворого, назви лікарських засобів із зазначенням форм випуску та виписаної кількості лікарських засобів, номер бланка друкарським способом та дата виписування (число, місяць, рік) Рецепта;

2) у частині бланка, яка видається хворому, нижче лінії відрізу у відповідних графах для закладів охорони здоров'я зазначаються найменування закладу охорони здоров'я, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ, номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

3) у частині бланка, яка видається хворому, нижче лінії відрізу у відповідних графах для ФОП зазначаються прізвище, ім'я та по батькові ФОП, лікар якого випишує Рецепт, місцезнаходження (місце провадження діяльності) ФОП, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

4) у графі "Рецепт N ____" зазначається номер Рецепта друкарським способом та підкреслюється слово "дорослий" у випадку виписування Рецепта особі віком від 18 років, або "дитячий" у випадку виписування Рецепта особі віком до 18 років;

5) у графі "(дата виписування Рецепта)" зазначаються число, місяць та рік виписування Рецепта;

6) у Рецепті підкреслюється "за повну вартість", якщо пацієнт оплачує лікарський засіб за власні кошти, або "безоплатно", якщо для лікарського засобу передбачено безоплатний відпуск для пацієнта, або "з доплатою", якщо лікарський засіб відпускається на пільгових умовах або пацієнт частково оплачує вартість лікарського засобу;

7) у графі "джерело фінансування" зазначаються назва та код бюджетної програми, за рахунок фінансування якої лікарський засіб відпускається пацієнту безоплатно або з доплатою;

8) у Рецепті зазначаються прізвище, ініціали та вік хворого, якому випишується Рецепт, номер його карти амбулаторного чи стаціонарного хворого;

9) у Рецепті зазначаються прізвище та ініціали лікаря, який випишує Рецепт. Рецепт засвідчується підписом та особистою печаткою лікаря.

Засвідчувати печаткою лікаря не заповнені та не підписані лікарем рецептурні бланки забороняється;

10) на рецептурних бланках форми N 1 (Ф-1) дозволяється виписувати не більше трьох найменувань лікарських засобів.

Одне найменування лікарського засобу випишується у разі призначення:

пільговим категоріям населення на рецептурному бланку форми N 1 (Ф-1);

лікарських засобів, вартість яких підлягає державному відшкодуванню, на рецептурному бланку форми N 1 (ф-1);

лікарських засобів на спеціальному рецептурному бланку форми N 3 (ф-3);

11) в частині звернення лікаря до фармацевтичного працівника у Рецепті зазначаються:

латинською, або англійською, або українською мовою назва лікарського засобу, а саме: міжнародна непатентована назва, торговельна назва у випадках, визначених пунктом 3 цього розділу, назва формоутворюючих та коригуючих речовин, склад лікарського засобу, лікарська форма, звернення лікаря до фармацевтичного працівника про виготовлення та/або видачу лікарського засобу. Скорочення зазначаються тільки латинською мовою;

державною мовою або мовою міжнаціонального спілкування пишеться спосіб застосування ліків із зазначенням дози, частоти, часу та умов прийому. Забороняється обмежуватися загальними вказівками типу "Зовнішнє", "Відомо" тощо;

державною мовою позначки "Хронічно хворому", "За спеціальним призначенням" та на паперових рецептурних бланках додатково засвідчуються підписом та печаткою лікаря.

Використання латинських скорочень дозволяється тільки відповідно до прийнятих у медичній та фармацевтичній практиці (додаток 6);

12) у графі "Додаткова інформація" зазначається номер страхового поліса (за наявності), а для Рецептів на лікарські засоби, вироби медичного призначення, які відпускаються з доплатою чи безоплатно, зазначається інформація, необхідна для виконання державних, регіональних або місцевих програм, в тому числі уточнююча інформація щодо графі "Джерело фінансування".

5. Особливості заповнення Рецептів на лікарські засоби, що виготовляються в умовах аптеки:

1) Рецепти на лікарські засоби, які виготовляються в аптеці, заповнюються в розгорнутому вигляді;

2) назви наркотичних (психотропних) та отруйних лікарських засобів пишуться на початку Рецепта, далі - усі інші лікарські засоби (інгредієнти);

3) при виписуванні наркотичних (психотропних), отруйних та сильнодіючих лікарських засобів у дозах, що перевищують вищі одноразові дози, медичний працівник зобов'язаний написати дозу цього засобу словами і поставити знак оклику;

4) кількість твердих та сипучих лікарських засобів зазначається у грамах (0,001; 0,01; 0,5; 1,0), рідких - у мілілітрах, грамах, краплях;

5) за потреби негайного відпуску хворому ліків у верхній частині Рецепта проставляється позначка "cito" (швидко) або "statim" (негайно);

6) на зворотньому боці рецептурного бланка проставляються штамп аптеки, яка виготовила лікарський засіб, номер лікарської форми індивідуального виготовлення. У графах "Перевірів", "Відпустив", "Прийняв", "Виготовив" зазначаються прізвища, ініціали та проставляються підписи фармацевтичних працівників, які заповнюють ці графи.

6. Правила заповнення спеціального рецептурного бланку форми N 3 (ф-3):

1) у верхній частині бланка для закладів охорони здоров'я зазначаються найменування закладу охорони здоров'я, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ, номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу

ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

2) у верхній частині бланка для ФОП зазначаються прізвище, ім'я та по батькові ФОП, лікар якого виписує Рецепт, місцезнаходження (місце провадження діяльності) ФОП, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

3) у частині "Рецепт" зазначаються серія та номер друкарським способом, дата (число, місяць, рік) виписування Рецепта, прізвище, ініціали та вік хворого, номер карти амбулаторного чи стаціонарного хворого;

4) у Рецепті зазначаються прізвище та ініціали лікаря, який виписує Рецепт. Рецепт засвідчується підписом та особистою печаткою лікаря.

Засвідчувати печаткою лікаря не заповнені та не підписані лікарем рецептурні бланки забороняється;

5) у графі "Місце позначки" зазначаються позначки "Хронічно хворому", "За спеціальним призначенням", які на паперових рецептурних бланках додатково засвідчуються підписом та печаткою лікаря;

6) заповнення Рецепта в частині звернення до фармацевтичного працівника здійснюється відповідно до підпункту 11 пункту 4 цього розділу.

IV. Особливості виписування рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації

1. Рецепти на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, виписуються в електронній формі через електронну систему охорони здоров'я з дотриманням вимог законодавства про електронний документообіг та електронні довірчі послуги.

Електронні рецепти виписуються в межах загального обсягу бюджетних асигнувань на реімбурсацію лікарських засобів за договорами про реімбурсацію, встановлених у кошторисі на відповідний місяць. У разі коли загальна вартість лікарських засобів за всіма виписаними електронними рецептами у відповідному місяці дорівнює сумі бюджетних асигнувань на реімбурсацію лікарських засобів за договорами про реімбурсацію, встановлених у кошторисі на відповідний місяць, виписування електронних рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, припиняється до початку наступного місяця.

2. Виписати рецепт на лікарський засіб, який підлягає реімбурсації, має право лікар, якого пацієнт (його законний представник) обрав за декларацією про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу (далі - лікар, який надає ПМД), у встановленому законодавством порядку, з урахуванням абзаців другого - четвертого цього пункту.

Електронні рецепти на препарати інсуліну та лікарські засоби для лікування нецукрового діабету виписуються лікарями за спеціальностями "Ендокринологія", "Дитяча ендокринологія", а також лікарями, які надають первинну медичну допомогу, при наявності медичного запису про медичний огляд, надання консультації або лікування, у тому числі за результатами надання первинної медичної допомоги, в реєстрі медичних записів, записів про направлення та рецептів в центральній базі даних електронної системи охорони здоров'я, який містить

відомості щодо відповідного медичного призначення та внесений лікарем, який працює за зазначеною спеціальністю.

Електронні рецепти на лікарські засоби для лікування розладів психіки та поведінки виписуються лікарями за спеціальностями "Психіатрія", "Дитяча психіатрія".

Електронні рецепти на лікарські засоби для лікування епілепсії виписуються лікарями за спеціальностями "Психіатрія", "Дитяча психіатрія", "Неврологія", "Дитяча неврологія".

(пункт 2 розділу IV у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.09.2021 р. N 1923)

3. У разі наявності хронічного чи затяжного захворювання або необхідності продовження лікування за попередньо встановленим діагнозом та планом лікування, зазначеному як призначення в медичному записі, при зверненні пацієнта технічними засобами електронних комунікацій лікар, який надає ПМД, має право виписати рецепт без проведення особистого прийому такого пацієнта.

(пункт 3 розділу IV із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства охорони здоров'я України від 10.09.2021 р. N 1923, від 03.02.2022 р. N 218)

4. Після виписування рецепта пацієнту надається інформація про номер рецепта та код підтвердження в письмовій формі або технічними засобами електронних комунікацій.

(пункт 4 розділу IV із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.02.2022 р. N 218)

5. Новий рецепт на лікарський засіб, який підлягає реімбурсації, з однаковою міжнародною непатентованою назвою може бути виписаний не раніше ніж:

за 7 днів до закінчення строку, на який було виписано попередній лікарський засіб, якщо такий строк становить або перевищує 21 день;

за 3 дні до закінчення строку, на який було виписано попередній лікарський засіб, якщо такий строк є меншим за 21 день.

Для цілей цього пункту строк, на який було виписано рецепт на лікарський засіб, який підлягає реімбурсації, відраховується від дати накладення кваліфікованого електронного підпису на рецепт в електронній системі охорони здоров'я.

Рецепти на лікарські засоби, виписані раніше зазначених строків, можуть бути оплачені з інших джерел, не заборонених законом, крім коштів бюджетного асигнування на реімбурсацію лікарських засобів за договорами про реімбурсацію.

6. У разі виявлення в електронному рецепті, що виписаний через електронну систему охорони здоров'я, помилки або встановлення недотримання вимог щодо виписування такий рецепт може бути анульований особами, зазначеними в пункті 1 розділу III цих Правил, згідно із законодавством України.

(Правила доповнено розділом IV згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.2019 р. N 634)

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

Додаток 1
до Правил виписування рецептів на
лікарські засоби і вироби медичного
призначення
(пункт 5 розділу I)

Прізвище, ініціали та вік хворого _____

Назва та кількість виписаних лікарських
засобів _____

Рецепт N _____

"__" _____ 20__ р.
(дата виписування рецепта)

лінія відрізу

.....

ФОРМА

рецептурного бланка N 1 (Ф-1) для виписування лікарських засобів і виробів медичного
призначення, що відпускаються за повну вартість, безоплатно або з доплатою

Найменування закладу охорони здоров'я або прізвище, ім'я, по батькові ФОП

Місцезнаходження закладу охорони здоров'я або ФОП* _____

Код за ЄДРПОУ / Реєстраційний номер

облікової картки платника податків** _____

Реквізити ліцензії на провадження господарської
діяльності з медичної практики

або рішення органу ліцензування

про видачу ліцензії на провадження

господарської діяльності з медичної

практики _____

Медична документація ф-1

РЕЦЕПТ N _____

дорослий, дитячий (потрібне підкреслити)

"__" _____ 20__ р.

(дата виписування рецепта)

За повну вартість

Безоплатно джерело фінансування _____

З доплатою джерело фінансування _____

Прізвище, ініціали та вік хворого _____

Номер карти амбулаторного чи стаціонарного хворого _____

Прізвище та ініціали лікаря _____

I Rp:

I

I

I Rp:

I

I

I Rp:

I

I

Додаткова інформація _____

Підпис та особиста печатка

лікаря

Рецепт дійсний протягом 1 місяця

(друкується на зворотному боці рецептурного бланка)

Штамп аптеки

N лікарської форми

індивідуального виготовлення

Перевірів _____

Відпустив _____

Прийняв _____ Виготовив _____

Примітка. Номер бланка зазначається друкарським способом.

* Місце проживання (місце провадження діяльності) ФОП.

** Для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті, зазначаються серія (за наявності) та номер паспорта.

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

Додаток 2
до Правил виписування рецептів на
лікарські засоби і виробу медичного
призначення
(пункт 5 розділу I)

ФОРМА

спеціального рецептурного бланка N 3 (Ф-3) для виписування наркотичних та психотропних лікарських засобів

Найменування закладу охорони здоров'я або прізвище, ім'я, по батькові ФОП

Місцезнаходження закладу охорони здоров'я або ФОП* _____

Реквізити ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики _____

Медична документація ф-3

РЕЦЕПТ

Серія ___N _____ "___" _____ 20__ року

Прізвище, ініціали та вік хворого _____

Номер карти амбулаторного чи стаціонарного хворого _____

Прізвище та ініціали лікаря _____

I Rp:

I

I

Місце для позначки _____

Підпис лікаря

Особиста печатка лікаря

Рецепт дійсний протягом 10 днів

Рецепт залишається в аптеці

Примітка. Серія та номер бланка зазначаються друкарським способом.

* Місце проживання (місце провадження діяльності) ФОП.

** Для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті, зазначаються серія (за наявності) та номер паспорта.

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

Додаток 3
до Правил виписування рецептів на лікарські засоби і виробу медичного призначення
(пункт 8 розділу I)

Назва лікарського засобу	Гранично допустима для відпуску кількість засобу на один Рецепт
Амфепрамон (фепранон)	
драже 0,025 г	50 драже
Бупренорфін	
таблетки 0,2 мг	0,017 г
таблетки 0,4 мг	0,017 г
таблетки 2 мг	0,112 г
таблетки 4 мг	0,112 г
таблетки 8 мг	0,112 г
ампули 0,3 мг - 1 мл	20 амп.
ампули 0,6 мг - 2 мл	10 амп.
пластир трансдермальний	10 пластирів незалежно від дозування
таблетки 5 мг, 15 мг, 30 мг, 60 мг	12 табл.
Морфін	
таблетки 5 мг	40 табл.
таблетки 10 мг	20 табл.
розчин оральний 2 мг/1 мл	100 мл
ампули 1 % - 1 мл	10 амп.
Натрію оксибутират та інші солі оксимасляної кислоти	
ампули 20 % - 5, 10 мл	10 амп.
флакони 66,7 % - 50 мл	1 фл.
Омнопон	
ампули по 1 мл	10 амп.
Психотропні лікарські засоби*	10 - 12 табл., 10 амп.
Тримеперидину гідрохлорид	
ампули 20 мг/мл	10 амп.
таблетки 25 мг	10 табл.
Триазолам (хальціон)	
таблетки 0,25 мг	30 табл.
Етилморфіну гідрохлорид**	

таблетки 10 мг, 15 мг	0,2 г загальної кількості етилморфіну у перерахунку на безводну основу
Просідол	
таблетки 25 мг	10 табл.
ампули 1 % - 1 мл	0,25 г загальної кількості просідолу у перерахунку на безводну основу
Трамадол (міжнародна непатентована назва)	
капсули, таблетки 0,05 г	30 капс., табл.
ампули 5 % - 1 мл	10 амп.
ампули 5 % - 2 мл	10 амп.
краплі 0,1 г в 1 мл	1 фл. 50 мл
свічки ректальні 0,1 г	20 свічок
Атропін та його солі, порошок	0,01 г
Тетракаїн, порошок	1 г
Тригексифенідил	0,12 г
Атракурій	0,05 г
Векуроній	0,004 г
Піпекуроній	0,004 г
Рокуроній	0,05 г
Суксаметоній	0,1 г
Буторфанол (морadol тощо)	0,008 г
Дифенгідрамін (димедрол), тверді форми	2,1 г
Зопіклон	0,075 г
Клонідин (клофелін), субстанція, рідкі форми	0,015 г
Метандієнон	0,05 г
Нандролон	0,05 г
Прометазин	0,5 г
Гідроморфону гідрохлорид	21 табл.
Фентаніл у формі трансдермальних терапевтичних систем із пролонгованим ефектом	10 пластирів незалежно від дозування
Метадон	

таблетки 5 мг, 10 мг, 25 мг, 40 мг	1 г
рідкі форми, 1 мг в 1 мл	0,3 г
Кодеїн (кодеїну фосфат), таблетки	2,1 г
Оксикодон	
таблетки 10 мг	20 табл.
таблетки 20 мг	20 табл.
таблетки 40 мг	10 табл.
таблетки 80 мг	10 табл.

* Віднесені до психотропних лікарських засобів згідно із Законом України "Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори".

** В очних краплях та мазях етилморфіну гідрохлорид може виписуватись у кількості до 1 г за наявності вказівки медичного працівника на рецепті "За спеціальним призначенням".

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

(додаток 3 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства охорони здоров'я України від 26.08.2020 р. N 1967)

Додаток 4
до Правил виписування рецептів на
лікарські засоби і виробу медичного
призначення
(пункт 10 розділу I)

ПЕРЕЛІК

**лікарських засобів (за міжнародними непатентованими назвами), на які не дозволяється
виписувати Рецепти**

Фармакотерапевтична група	Міжнародна непатентована назва
Засоби для наркозу	
	Азоту закис
	Галотан
	Гексенал
	Гексобарбітал
	Диетиловий ефір
	Енфлуран
	Етомідат
	Ізофлуран

	Кетамін
	Метогексітал
	Натрію оксибат*
	Предіон
	Пропанідид
	Пропофол
	Тіопентал натрію
Опіодні аналгетики	
	Реміфентаніл
	Фентаніл**
Нейролептики	
	Дроперидол
Похідні бензодіазепіну	
	Мідазолам***
	Флунітразепам***
Діагностичні радіофармацевтичні препарати	Без винятку
Терапевтичні радіофармацевтичні препарати	Без винятку
Антихолінергічні засоби	Тропікамід

* Лікарські форми для внутрішньовенного введення.

** Крім препаратів у формі трансдермальних терапевтичних систем із пролонгованим ефектом.

*** Лікарські форми для внутрішньовенного та внутрішньом'язового введення.

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Ляковський

Додаток 5
до Правил виписування рецептів на
лікарські засоби і виробу медичного
призначення
(пункт 11 розділу I)

Норми

гранично допустимої для відпуску кількості наркотичного засобу, психотропної речовини, прекурсору у складі комбінованого лікарського засобу

Назва наркотичного засобу, психотропної речовини, прекурсору	Гранично допустима для відпуску кількість у складі наркотичного (психотропного) комбінованого лікарського засобу на 1 рецепт
Кодеїн	0,2 г
Декстропропоксифен	0,6 г
Фенобарбітал	1 г
Ефедрину гідрохлорид	0,6 г
Псевдоефедрин	0,6 г
Фенілпропаноламін	0,6 г
Ерготамін	0,02 г
Ергометрин	0,002 г
(у перерахунку на безводну основу)	

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

Додаток 6
до Правил виписування рецептів на
лікарські засоби і виробу медичного
призначення
(підпункт 11 пункту 4 розділу III)

Рецептурні скорочення, прийняті у медичній та фармацевтичній практиці

Скорочення латинською мовою	Повне написання	Переклад
1	2	3
	ana	по, порівну
ac. acid.	acidum	кислота
amp.	ampulla	ампула
aq.	aqua	вода

aq. pur.	Aqua purificata	очищена вода
but.	butyrum	масло (тверде)
comp.	compositus (a, um)	складний
D.	Da, Detur, Dentur	видай, нехай буде видано, нехай будуть видані
D. S.	Da Signa, Detur Signetur	видай, познач нехай буде видано, позначено, видати, позначити
D. t. d.	Da (Dentur) tales doses	видай (видати) такі дози
dil.	dilutus	розведений
div. in. p. aeq.	Divide in partes aequales	розділи на рівні частини
extr.	extractum	екстракт, витяжка
f.	fiat (fiant)	нехай утвориться (утворюються)
gtt., gtts.	gutta, guttae	крапля, краплі
hb.	herba	трава
inf.	infusum	настій
inampl.	In ampullis	в ампулах
intab.	In tabulettis	у таблетках
linim.	linimentum	рідка мазь, лінімент
liq.	liquor	рідина
M. pil.	Massa pilularum	пілюльна маса
M.	Misce, Misceatur	змішай, нехай буде змішано, змішати
N.	numero	число
ol.	oleum	олія
pil.	pilula	пілюля
P. aeq.	Partes aequales	рівні частини
pulv.	pulvis	порошок
q. s.	Quantum satis	Скільки потрібно, скільки необхідно
r., rad.	radix	корінь
Rp.	Recipe	візьми
Rep.	Repete, Repetatur	повтори, нехай буде повторено
rhiz.	rhizoma	кореневище
S.	Signa, Signetur	познач, нехай буде позначено

sem.	semen	насіння
simpl.	simplex	простий
sir.	sirupus	сироп
sol.	solutio	розчин
steril.	Aerilisa sterilisetur	простерилізує, нехай буде простерилізовано
supp.	suppositorium	свічка, супозиторій
tab.	tabuletta	таблетка
t-ra., tct.	tinctura	настойка
ung.	unguentum	мазь
vit.	vitrum	склянка
praecip.	praecipitatus	осаджений

Начальник Управління
фармацевтичної діяльності та
якості фармацевтичної продукції

Т. М. Лясковський

(Правила із змінами, внесеними згідно з
наказами Міністерства охорони здоров'я України
від 20.10.2005 р. N 539,
від 04.07.2006 р. N 440,
від 30.01.2007 р. N 42,
від 17.09.2008 р. N 525,
від 30.12.2008 р. N 818,
від 17.02.2009 р. N 96,
від 22.05.2009 р. N 351,
від 21.03.2011 р. N 150,
від 11.11.2011 р. N 777,
від 29.02.2012 р. N 140,
від 14.06.2012 р. N 440,
від 29.10.2012 р. N 845,
від 15.03.2013 р. N 203,
від 04.10.2013 р. N 858,
від 29.11.2013 р. N 1034,
від 02.04.2014 р. N 239,
від 07.08.2015 р. N 494,
від 07.08.2015 р. N 496,
від 17.02.2016 р. N 99,
від 16.02.2017 р. N 153,
від 18.04.2018 р. N 735,
у редакції наказу Міністерства охорони
здоров'я України від 04.10.2018 р. N 1819)

Додаток

до наказу Міністерства охорони здоров'я
України
19.07.2005 N 360
(у редакції наказу Міністерства охорони
здоров'я України
від 11.11.2011 N 777)

Форма

**Журналу обліку
отруйних, сильнодіючих та комбінованих лікарських засобів, що підлягають предметно-
кількісному обліку в закладах охорони здоров'я**

Додаток виключено

(Застосування Форми журналу призупинено до 1 жовтня 2006 року згідно з
наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20 жовтня 2005 року N 539,
враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України
від 31 травня 2006 року N 348;

застосування Форми журналу відновлено з 1 жовтня 2006 року згідно з
наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20 жовтня 2005 року N 539,
враховуючи зміни, внесені згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України
від 31 травня 2006 року N 348,

додаток у редакції наказу Міністерства
охорони здоров'я України від 11.11.2011 р. N 777,
виключено згідно з наказом Міністерства
охорони здоров'я України від 04.10.2018 р. N 1819)
